

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 16. juni 2021 blev i sag nr. 95312:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. Hendes advokat har i brev af 25/5 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Sagen angår spørgsmålet om, hvorvidt min klient skal tilbagebetale den udbetalte dækning for tab af erhvervsevne for 2018, samt hvilken indtægt der skal lægges til grund for den fremadrettede beregning i 2019, som værende sædvanlig løn for fuldt erhvervsdygtige personer med en lignende uddannelse, anciennitet og alder.

PFA Pension meddelte den 5. december 2019 min klient, at hun skulle tilbagebetale de modtagne ydelser for 2018, fordi hendes samlede indtjening efter selskabets opfattelse oversteg halvdelen af, hvad der er sædvanligt for raske personer med en lignende uddannelse, anciennitet og alder, jf. **bilag 1**.

Selskabet har i den forbindelse lagt til grund, at den sædvanlige indtjening udgør kr. 420.000,00 om året.

Min klient er ikke enig heri, men mener i stedet at den gennemsnitlige indtjening som minimum bør fastsættes til kr. 540.000,00, jf. vedlagte lønstatistik fra Krifa, jf. **bilag 2**.

Min klient er heller ikke enig i PFA Pensions beregning af den faktiske indtjening. Der henvises til bemærkningerne herom i min klients klage til selskabet af den 15. januar 2020 og den 6. marts 2020, jf. **bilag 3 og 4**.

Særligt skal det påpeges, at der både er tvist omkring hvorvidt resultatet i [virksomhed] skal medtages fuldt ud, hvorvidt værdien af pension og fri bil bør indgå i beregningen, og at der gælder særlige krav, når der er tale om tilbagesøgning."

I brev af 31/8 2020 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Hvilken type forsikring er der tale om?

Klagers Familiesikring Tab af Erhvervsevne er tegnet pr. 25. april 2005. Forsikringen gav ret til en årlig dækning i 2005 på 145.500 kr., hvis den generelle erhvervsevne var nedsat med mindst 50 % (**bilag A**). Forsikringen blev ændret til Letsikring ved sygdom den 1. januar 2012 (**bilag B**).

Retten til forsikringsydelse indtræder, når klagers generelle erhvervsevne alene af helbredsmæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til højst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Klagers indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen må derudover ikke overstige halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. I de første seks måneder er der ret til udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnetab.

Der henvises til de gældende forsikringsbetingelser af 1. oktober 2010 (**bilag B**).

Hvad handler tvisten om – parternes overordnede synspunkter?

Klager har fået udbetaling ved tab af erhvervsevne i perioden 1. september 2017 til 31. december 2019.

Klager er utilfreds med, at PFA har krævet tilbagebetaling af den udbetalte tab af erhvervsevne-dækning for 2018, idet selskabet har vurderet, at klagers indtægt i perioden oversteg halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Klager er tillige utilfreds med, at PFA har lagt til grund, at den sædvanlige indtjening for raske personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder som klager højst udgør 420.000 kr. årligt.

PFA er under hensyn til sagens omstændigheder indstillet på at eftergive kravet om tilbagebetaling af ydelser for 2018.

Efter klager indbragte sagen for ankenævnet, har klager fremlagt balance for [virksomhed] udarbejdet af [revisor] for perioden 1. januar 2019 til 4. juni 2019. PFA har herefter vurderet, at selskabet ikke kræve udbetalingen ved tab af erhvervsevne tilbage for perioden 1/1-2019 til 30/6-2019.

Selskabet har i øvrigt ikke krævet tilbagebetaling af ydelserne for perioden 1/7-2019 til 31/12-2019.

Der resterer derfor nu udelukkende uenighed om, hvorvidt klageren er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne efter den 1. januar 2020. PFA har lagt til grund, at den sædvanlige løn for andre tilsvarende raske personer svarer til højst 420.000 kr. årligt og klager mener, at den mindst svarer til 540.000 kr. årligt.

Selskabet har ikke oplysninger om klagers løn fra 1. januar 2020 og fremefter, selvom selskabet har bedt om disse oplysninger.

Da klagers løn ikke har ændret sig fra den 1. september 2017 til 31. december 2019 lægger selskabet til grund, at klager som minimum har haft samme indtægt efter 1. januar 2020.

Da lønnen (eksklusive overskud fra selvstændig virksomhed) i perioden 1. september 2017 til 31. december 2019 har udgjort mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt at tjene for andre tilsvarende personer, er PFA af den opfattelse, at klager efter 1. januar 2020 ikke har dokumenteret, at hun er berettiget til udbetaling af ydelser ved nedsat erhvervsevne.

Sagsfremstilling

Klager er født i [i 1960'erne]. Klager er uddannet grafiker. Klager fik i 2013 diagnosen addison, der er en kronisk tilstand.

Ved 'Ansøgning om udbetaling ved erhvervsevnetab' (**bilag C**) underskrevet af klager den 12. april 2016 oplyste klager, at hun var fuldt sygemeldt fra 19. januar 2016 og delvist sygemeldt fra den 9. februar 2016, fra hvilket tidspunkt hun arbejdede 18 timer pr. uge. Klager skrev, at hun fik 31.000 kr./md. i løn, hun var selvstændig og ansat i egen virksomhed ...

Den 25. maj 2016 gav PFA klager afslag på udbetaling af ydelser ved tab af erhvervsevne, idet PFA vurderede, at klagers helbredsmæssige erhvervsevne ikke var nedsat i tilstrækkelig grad (**bilag D**).

PFA modtog herefter yderligere lægelige oplysninger. PFA modtog tillige oplysninger om klagers indkomstforhold før og efter sygemeldingen (**bilag E**).

Den 19. oktober 2016 meddelte PFA klager, at selskabet vurderede, at hun var berettiget til udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse fra den 1. juni 2016 til den 1. januar 2017, fra hvilken dato PFA vurderede, at klagers generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen (**bilag F**).

Berettigelse til udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse, krævede ifølge forsikringsbetingelsernes § 9 at klagers indtægt tillige var nedsat med halvdelen i forhold til indtægten inden erhvervsevnetabet.

Klager genansøgte om udbetaling fra den 1. januar 2017. PFA modtog i den forbindelse kommunale akter (**bilag G**) hvoraf det fremgik, at klager den 24. november 2016 var tilkendt fleksjob – tilskud til selvstændig virksomhed.

Den 24. marts 2017 (**bilag H**) meddelte PFA klager, at selskabet havde brug for yderligere oplysninger om klagers indtægtsforhold. PFA modtog herefter lønsedler dækkende perioden 1/1-17 til 30/4-17 (**bilag I**) samt foreløbig resultatopgørelse angående klagers selvstændige virksomhed for 2016 (**bilag J**).

Den 11. juli 2017 (**bilag K**) skrev PFA til klager, at selskabet vurderede, at klagers helbredsmæssige erhvervsevne vurderedes nedsat med halvdelen, men selskabet afviste at udbetale ydelse, idet klagers løn i fleksjobbet var 31.000 kr. månedligt og dermed mere end halvdelen af, hvad der efter selskabets opfattelse var sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddan-

nelse, anciennitet og alder. Af brevet fremgik tillige, at PFA havde fastsat hvad en gennemsnitsindtjening for en person med lignende uddannelse og alder udgjorde, hvilket vurderedes at være 33.000 kr. månedligt.

Den 16. august 2017 kontaktede klagers [familiemedlem] PFA telefonisk og spurgte, om PFA ville udbetale tab af erhvervsevnedækning, såfremt klager gik ned i løn og PFA orienterede hende om, at i det tilfælde ville selskabet se på årsagen til lønnedgangen samt på klagers overskud i hendes selvstændige virksomhed.

Den 12. september 2017 oplyste klager telefonisk til PFA, at hun havde sat sin løn ned til 15.000 kr. månedligt. PFA modtog resultatopgørelse fra virksomheden for perioden 1/1-17 til 12/9-17 samt lønseddel fra september 2017 (**bilag L**). Den 29. september 2017 oplyste klager selskabet, at hun fik 0 kr. i tilskud fra kommunen (**bilag M**).

Den 10. oktober 2017 skrev PFA til klager, at selskabet vurderede, at klagers erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen og at PFA vurderede, at klagers indtjening var nedsat med mindst halvdelen. PFA påbegyndte derfor udbetaling til klager fra den 1. september 2017 (**bilag N**).

Den 19. marts 2019 (**bilag O**) bad PFA klager om i forbindelse med opfølgning på udbetalingen ved tab af erhvervsevne bl.a. at indsende oplysninger vedrørende hendes indtjening.

PFA modtog efterfølgende klagers skatteoplysninger for 2018 samt lønsedler for perioden 1/12-18 til 31/3-2019 (**bilag P**). Klager fremsendte tillige dokumentation for, at klager fra den 4. juni 2019 ikke længere var ejer af virksomheden ... (**bilag Q**) samt regnskab for virksomheden for 2018 (**bilag R**). Af overdragelsesdokumentet fremgik det, at klager den 4. juni 2019 havde overdraget virksomheden til sin ægtefælle. Derudover modtog selskabet skatteoplysninger for 2017 (**bilag S**), hvoraf det bl.a. fremgik, at hun i 2017 fik 53.499 i arbejdsgiverindbetalt pensionsbidrag.

Af oplysningerne fremgik det, at klagers samlede indkomst i 2018 efter selskabets beregning kunne opgøres til 331.081 kr., hvilket var beregnet ud fra et reguleret resultat fra virksomheden ... 2018 på 49.644 kr. samt arbejdsindkomst på 281.437 kr. Arbejdsindkomsten bestod af lønindkomst og fri bil samt indskud til arbejdsgiverindbetalt pensionsbidrag.

PFA foretog i den forbindelse en ny vurdering af, hvad en sædvanlig løn er for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder svarede til. PFA foretog en sammenligning af en gennemsnitlig løn som faguddannet grafiker baseret på oplysninger fra Krifa, fra Gra-kom (Grafisk Kommunikation og Medier) og fra Lønstatistik.dk og på den baggrund vurderede selskabet, at en løn på mellem 33.000 til 35.000 kr. månedligt (420.000 kr. årligt) udgør en sædvanlig løn (**bilag T**).

PFA meddelte med det af klageren fremlagte brev af 5. december 2019 klager, at selskabet vurderede, at klagers samlede indtjening i 2018 langt oversteg halvdelen af hvad der var sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Selskabet meddelte derfor klager, at selskabet krævede den udbetalte tab af erhvervsevnedækning for 2018 tilbage. PFA oplyste tillige klager om, at udbetalingerne fremadrettet ville blive sat i bero og selskabet bad klager om at fremsende halvårs regnskab for første halvår 2019 samt kopi af lønsedler fra 1. juli 2019 og frem og selskabet ville herefter vurdere klagers indtægt, og i den forbindelse vurdere, om udbetaling af tab af erhvervsevnedækning for en periode i 2019 skulle tilbagebetales.

Af brevet fremgik tillige, at selskabet ved gennemgang af sagens oplysninger kunne konstatere, at det allerede af klagers lønseddel for 2017 fremgik, at klagers månedsløn udover 15.000 kr. burde have været tillagt 3.333 kr. for værdi af fri bil.

Dog meddelte PFA klager, at selskabet ikke ville kræve udbetaling ved nedsat erhvervsevne tilbage for perioden 1/9-17 til 31/12-17, selvom klager havde tjent for meget til at være berettiget til udbetaling (klagers bilag 1). PFA meddelte samtidig klager, at selskabet vurderede, at klagers samlede indkomst for 2018 (331.081 kr.) langt oversteg halvdelen af en sædvanlig løn for en grafiker (420.000 kr. årligt), hvorfor selskabet vurderede, at klager ikke havde været berettiget til udbetaling i 2018 og selskabet krævede i første omgang den udbetalte ydelse for 2018 tilbage.

Af brev af 5. december 2019 meddelte PFA tillige klager, at selskabet satte klagers udbetaling ved tab af erhvervsevne i bero fra den 1. januar 2020 på modtagelse af oplysninger om klagers indtægt (klagers bilag 1). PFA oplyste til klager, at når selskabet havde modtaget halvårsregnskabet for 2019 samt lønsedler fra 1. juli 2019, ville selskabet vurdere, om det ville kræve udbetaling af forsikringsydelser for 2019 tilbagebetalt.

Den 15. januar 2020 modtog PFA brev fra klagers advokat, der oplyste, at hun var enig i, at en grafiker har en årsløn på 420.000 kr. (klagers bilag 3).

Klagers advokat var ikke enig i PFA's opgørelse af klagers samlede indkomst for 2018 (resultatet fra [virksomhed] på 49.644 kr. og arbejdsindkomst på 281.437 kr., bestående af lønindkomst, værdi af fri bil samt arbejdsgiverbetalt pensionsbidrag). Klagers advokat bestred desuden, at værdien af fri bil skulle medtages ved beregning af klagers indtjening.

PFA oplyste til klagers advokat den 4. februar 2020, hvordan selskabet havde beregnet klagers samlede indkomst for 2018. Samtidig fastholdt PFA, at selskabet er af den opfattelse, at klagers indtægt skal beregnes som summen af arbejdsindtægter, overskud af egen virksomhed samt andre indtægtskompenserende ydelser og tilskud (Klagers bilag 5).

På dette område følger PFA ankenævnets praksis, idet Ankenævnet i flere kendelser (89958, 87292, 86147) konkluderer, at overskud fra selvstændig virksomhed medregnes i opgørelsen af en forsikringstagers samlede indtjening.

Den 21. februar 2020 modtog PFA klagers lønsedler for perioden 1/7-19 til 31/12-19 (**bilag U**).

Den 10. marts 2020 oplyste klagers advokat, at hun ikke var uenig i PFA's opgørelse over klagers regulerede resultat af klagers virksomhed for 2018 (Klagers bilag 4). Der var således enighed om, at indtægten i virksomheden kunne fastsættes til kr. 49.644 for året 2018.

Af klagers lønsedler for perioden fra 1/7-19 til 31/12-19 fremgik det, at klagers månedsløn ligesom i 2017 og i 2018 udgjorde 15.000 kr. Dertil kom 3.333 kr. i fri bil. I 2019 udgjorde det årlige firmaindbetalte pensionsbidrag derudover 60.760 kr. (bilag U).

Den 24. marts 2020 meddelte selskabet klager, at udbetaling af tab af erhvervsevnedækning for perioden fra den 1/7-19 til 31/12-19 ikke krævedes tilbagebetalt, idet selskabet først i december

2019 gjorde opmærksom på, at værdien af fri bil samt bidrag til pensionsordning skal medtages i opgørelsen af klagers indkomst (Klagers bilag 6).

Den 16. april 2020 erklærede klagers advokat sig enig i, at PFA ved vurdering af fremadrettet udbetaling kunne medregne værdi af fri bil samt arbejdsgiveradministreret pensionsindbetaling i opgørelsen af klagers samlede indtjening. Klagers advokat oplyste desuden, at hun nu mente, at den sædvanlige løn for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder mindst svarede til 540.000 kr. årligt (Klagers bilag 7).

Den 5. maj 2020 skrev PFA til klagers advokat, at selskabet fastholdt, at den løn, der skulle sammenlignes med var 420.000 kr. årligt. PFA anførte, at ifølge forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 3 fremgik det, at retten til forsikringsydelse indtræder, når klagers generelle erhvervsevne alene af helbredsmæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til højst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Klagers indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen må derudover ikke overstige halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder (klagers bilag 8).

I den forbindelse oplyste PFA, at selskabet havde foretaget en sammenligning af en gennemsnitlig løn for en faguddannet grafiker baseret på oplysninger fra Krifa, fra Grakom og fra Lønstatistik.dk.

PFA anførte, at ved søgning på Krifa.dk findes en gennemsnitsløn på 36.862 kr. månedligt, såfremt der søges på grafiker med erhvervsfaglig uddannelse og mere end 25 års erfaring.

Ved opslag på Lønstatistik.dk findes en gennemsnitlig grafikerløn på 29.671 kr. månedligt og af Grakoms ugelønsstatistik i 2018 for faglærte grafiske arbejdere ses en gennemsnitlig ugeløn på 7.441 kr. svarende til en gennemsnitlig månedsløn på 32.220 kr. (bilag T).

Gennemsnittet af disse lønninger svarer til 32.918 kr. PFA fastholdt derfor, at en sædvanlig løn for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder svarer til en løn på ca. 33.000 kr. til højst 35.000 kr. månedligt (højst 420.000 kr. årligt).

Det skal tilføjes, at af Grakoms ugelønsstatistik i 2019 for faglærte grafiske arbejdere ses en gennemsnitlig ugeløn på 7.479 kr. svarende til en gennemsnitlig månedsløn på 32.384 kr. (bilag V).

Den 7. juli 2020 efter klager indbragte sagen for ankenævnet, har klager fremlagt balance for [virksomhed] udarbejdet af [revisor]. PFA har herefter vurderet, at selskabet ikke vil stille tilbagebetalingskrav for perioden 1/1-2019 til 30/6-2019.

Begrundelse for PFA's 'afgørelse'

PFA har udbetalt løbende tab af erhvervsevnedækning til klager i perioden 1. september 2017 til 31. december 2019. Klager har i hele perioden haft en indtægt, der udgør mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

PFA har besluttet, at selskabet ikke vil kræve tilbagebetaling for perioden 1. september 2017 til 31. december 2019.

Sagen drejer sig derfor alene om klagers berettigelse til ydelser efter 1. januar 2020. PFA er af den opfattelse, at klager efter 1. januar 2020 ikke har dokumenteret, at hun er berettiget til udbetaling af ydelser ved nedsat erhvervsevne.

PFA har ikke oplysninger om klagers indtægt fra den 1. januar 2020 og fremefter, hvorfor hun strengt taget allerede af den grund ikke er berettiget til udbetaling.

Da klagers løn ikke har ændret sig fra den 1. september 2017 til 31. december 2019 lægger selskabet til grund, at denne som minimum udgør det samme fra 1. januar 2020 og frem. Klagers indtægt kan således som minimum opgøres til kr. 18.333 svarende til lønindtægt og værdien af fri bil. Hertil kommer årlig pensionsbidrag på ca. kr. 55.000-60.000. Selskabet skal opfordre klager til at fremlægge indtægtsoplysninger for 2020.

Klagers virke og job har overvejende været grafiker og den løn, der skal sammenlignes med bør derfor være en sædvanlig løn for grafikere med mere end 25 års erfaring.

Et opslag på Krifa.dk som klagers advokat har fremlagt som dokumentation for en sammenlignelig løn, kan efter PFA's vurdering ikke udgøre bevis for det lønniveau, der skal anvendes ved beregningen af erhvervsevnetabet. Dels fremgår der ikke noget lønniveau af klagers bilag 2 og dels er Krifa en tværfaglig kristelig fagbevægelse, der ikke særskilt beskæftiger sig med den grafiske branche.

PFA er af den opfattelse, at fastsættelse af et sammenligneligt lønniveau må fastsættes ud fra flere statistikker for at få en bred vurdering af lønniveauet. Af denne grund har selskabet fremlagt flere lønstatistikker.

Ved søgning på fagrelevant lønstatistik fra Grakoms ugelønsstatistik i 2019 for faglærte grafiske arbejdere ses en gennemsnitlig ugeløn på 7.479 kr. svarende til en gennemsnitlig månedsløn på 32.384 kr. og gennemsnitlig årsløn på 388,608 kr. og at der ved et gennemsnit af flere lønstatistikker, herunder Lønstatistik.dk, Krifa.dk samt Grakom findes en gennemsnitsløn på 32.918 kr. månedligt. Svarende til 395.016 kr. årligt

PFA af den opfattelse, at der særligt bør lægges vægt på statistikken fra Grakom, idet denne statistik er udarbejdet på grundlag af indberetninger fra store som små virksomheder, der er medlemmer af Grakom – Grafisk Kommunikation og Medier, og statistikken viser netop lønninger indenfor det område, klager er uddannet indenfor.

PFA er således af den opfattelse, at det sammenlignelige lønniveau for andre tilsvarende raske personer må fastsættes til højst 420.000 kr. årligt, hvilket klagers advokat ved brev af 15. januar 2020 til PFA ikke bestred.

PFA er ikke enige i klagers opfattelse af, at det korrekte lønniveau som minimum må fastsættes til 540.000 kr.

PFA har ved sin vurdering lagt vægt på, at der er tale om en bred vurdering af lønniveauet under hensyn til klagers uddannelse, anciennitet og alder. Klager er uddannet grafiker og hendes job og virke har primært været indenfor det grafiske arbejde.

Det er herefter PFA's opfattelse, at klager efter den 1. januar 2020 ikke er berettiget til genoptagelse af udbetaling fra den 1. januar 2020, idet klager ikke har dokumenteret, at hendes indtægt fra 1. januar 2020 er nedsat med mindst halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Konklusion

På baggrund af det anførte fastholder PFA, at klager ikke er berettiget til udbetaling ved nedsat erhvervsevne fra den 1. januar 2020."

Klagerens advokat har i brev af 18/9 2020 til nævnet bl.a. bemærket:

"Først og fremmest kan jeg oplyse, at jeg har noteret mig, at selskabet har eftergivet kravet om tilbagebetaling for 2018, ligesom selskabet har oplyst, at der ikke vil blive krævet tilbagebetaling af ydelserne for 2019.

Dernæst kan jeg oplyse, at jeg har vedlagt kopi af min klients lønsedler for januar til august 2020, idet jeg skal beklage, at disse ikke er fremsendt tidligere.

Det fremgår af lønsedlerne, at min klient pr. 1. juni 2020 er gået kr. 1.000,00 ned i løn, således at hun modtager kr. 14.000,00 månedligt, og kr. 3.333,00 for fri bil. Derudover er hun ikke længere berettiget til pension.

Reguleringen af min klients løn er sket, både fordi min klient har svært ved at passe sit arbejde (18 timer ugentligt), og fordi hendes arbejdsplads har været påvirket af corona.

I forlængelse heraf skal jeg i øvrigt bemærke, at min klient i september 2020 har holdt 3 ugers ekstra selvbetalt ferie efter aftale med hendes arbejdsgiver. Dette skyldes også corona. Forventeligt vil hendes indtægt for september således være væsentligt lavere end de øvrige måneder.

Derudover har hun indgået aftale med hendes arbejdsgiver om, at hendes bil fremadrettet kommer på hvide plader, hvorfor fri bil fra 1. september 2020 vil have en værdi på 6.097,00. Hendes løn vil i stedet udgøre 11.236,00, således at der samlet set er tale om den samme løn, såfremt fri bil medregnes.

Jeg skal herefter bemærke, at uanset om lønniveauet fastsættes til kr. 420.000,00 eller 540.000,00, udgør min klients løn for 2020 under halvdelen heraf. Det er derfor min opfattelse, at hun også er berettiget til udbetaling fremadrettet.

I tillæg hertil skal jeg dog ikke undlade at bemærke, at jeg fortsat mener, at lønniveauet som minimum bør fastsættes til 540.000,00 – eller i hvert fald væsentligt mere end kr. 420.000,00.

Til støtte herfor henviser jeg først og fremmest til den tidligere omtalte statistik fra Krifa.dk, som desværre var ulæselig. Denne er derfor vedlagt på ny. Det fremgår heraf, at den gennemsnitlige løn udgør på nuværende tidspunkt 47.262,00 pr. måned. Beregning er foretaget på baggrund af følgende parametre:

Uddannelse: Grafiker

Uddannelsesniveau: Mellemlang videregående uddannelse

Anciennitet: 33 år
Ledelseserfaring: 20 år
Alder: ... år

I tillæg hertil skal jeg ikke undlade at bemærke, at det fremgår af www.ug.dk, at en nyuddannet grafiker tjener mellem 26.000-32.000,00 kr. pr måned.

Henset til, at min klient har mere end 30 års erfaring med almindeligt grafikerarbejde og at hun har 20 års erfaring med ledelse, findes det realistisk med et lønniveau, der er væsentligt højere end niveauet for nyuddannede. Oplysningerne på ug understøtter således statistikken fra Krifa.

Jeg skal i øvrigt ikke undlade at påpege, at der i de fremlagte lønoplysninger fra PFA Pension (bilag T og V) alene er taget udgangspunkt i en gennemsnitberegning, uden at der er taget hensyn til min klients årelange erfaring med både almindeligt arbejde og ledelse. Det ses således i Bilag T, side 3, at der som udgangspunkt kun er tale om 8-14 års erfaring.

Samlet set er det således min vurdering, at min klient bør få medhold i, at hun er berettiget til udbetaling fremadrettet.

Under alle omstændigheder må hun anses som være berettiget pr. 1. juni 2020, hvor der er sket regulering af hendes løn."

Selskabet har i brev af 9/10 2020 til nævnet bl.a. bemærket:

"Til brug for fastsættelse af klagers lønniveau har klager fremlagt én lønstatistik fra Krifa, der er en tværfaglig kristelig fagbevægelse og som ikke særskilt beskæftiger sig med den grafiske branche.

PFA er af den opfattelse, at fastsættelse af et sammenligneligt lønniveau må fastsættes ud fra flere statistikker for at få en bred vurdering af lønniveauet og samtidig er det relevant at inddrage fagrelevant lønstatistik.

At begyndelseslønnen for en grafiker i Uddannelsesguiden under Børne og Undervisningsministeriet er oplyst at udgøre mellem 26.000 kr. og 32.000 kr. månedligt ændrer ikke ved PFA's opfattelse af sammenligningsgrundlaget. Samtidig bemærker selskabet, at Uddannelsesguiden tillige henviser til den faglige organisation (bilag X). PFA fastholder derfor på baggrund af selskabets fremlagte lønstatistikker fra Grakom, Krifa og lønstatistik.dk, at det sammenlignelige lønniveau må fastsættes til 420.000 kr. årligt (Bilag T).

Klagers indkomst udgjorde 281.437 kr. i 2018 uden der medregnes af overskud af egen virksomhed (bilag P). Klagers indkomst udgjorde 283.598 kr. i 2019 uden der medregnes overskud af egen virksomhed (Bilag U).

Klager har fremlagt sine lønsedler for januar til august 2020. Af lønsedlerne for januar 2020 til maj 2020 fremgår det, at den månedlige indtægt udgør 15.000 kr. hvortil der skal lægges 3.333 kr. svarende til værdi for fri bil.

Klagers indbetaling til pension i årene 2015 til 2019 har udgjort mellem 51.700 kr. og 60.700 kr. (bilag P, S, U og Y).
2015 - 51.700 kr.

2016 - 52.400 kr.
2017 - 53.499 kr.
2018 - 54.699 kr.
2019 - 60.700 kr.

Klager har i sit svar oplyst, at hun fra den 1. juni 2020 ikke længere er berettiget til pension. PFA må derfor formode, at klager har oppebåret pensionsbidrag i perioden fra 1. januar 2020 og frem til 31. maj 2020. Klagers indkomst frem til 1. juni 2020 har derfor ikke ændret sig væsentligt fra hendes indtægt som ovenfor anført i 2018 og 2019.

Det er derfor PFA's klare opfattelse, at klager ikke er berettiget til udbetaling fra 1. januar 2020, idet klagers indtægt langt overstiger halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Selvom Ankenævnet mod forventning skulle følge klagers fremlagte lønniveauet på 540.000 kr. overstiger klagers indtægt alligevel mere end halvdelen af dette niveau.

Klager oplyser, at hun har valgt at gå ned i løn fra den 1. juni 2020 på grund af, at hendes arbejdsplads har været påvirket af corona og på grund af, at hun har svært ved at passe sit arbejde. Ifølge forsikringsbetingelserne indtræder retten til forsikringsydelse, når forsikredes generelle erhvervsevne alene af helbredsmaessige årsager som følge af sygdom eller ulykke er nedsat til halvdelen af den fulde erhvervsevne. At klagers arbejdsplads har været påvirket af corona, er derfor uden betydning for, hvorvidt klager har ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Der ses desuden ikke fremlagt dokumentation for, at klager fra 1. juni 2020 har svært ved at passe sit arbejde.

Det er ikke hensigten med forsikringen, at en forsikringstager selv kan vælge at fastsætte sine ansættelsesforhold (selvstændig/ej selvstændig), løn og pensionsbidrag således, at det passer med, at der potentielt kan ske udbetaling.

Det må anses for yderst påfaldende, at klager vælger at overdrage virksomheden til sin ægtefælle netop i forbindelse med, at PFA vælger at standse udbetalingerne på grund af indtægten i virksomheden, og at hun herefter nedsætter sin løn så den lige netop udgør under halvdelen af 420.000 kr. årligt.

Klager har vist, at hun er i stand til at tjene væsentligt mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. At klager vælger at gå over 6.000 kr. ned i løn om måneden 1. juni 2020, ændrer derfor ikke PFA's vurdering af, at hun ikke er berettiget til udbetalingen på næsten 15.000 kr. månedligt efter 1. juni 2020.

Konklusion

På baggrund af det anførte fastholder PFA, at klager ikke er berettiget til udbetaling af dækning ved nedsat erhvervsevne fra 1. januar 2020, da hun ikke har løftet bevisbyrden for, at hendes indtægt er nedsat med mindst halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

I brev af 27/10 2020 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"Først og fremmest skal det præciseres, at min klient ikke har oppebåret pensionsbidrag siden 31. december 2019.

Dernæst kan jeg oplyse, at jeg er i færd med at skaffe journaler fra egen læge og min klients Addison læge, hvoraf det fremgår, at min klient gennem en længere periode har haft øgede gener og deraf følgende problemer med at passe sit arbejde. Journalerne vil blive fremlagt så snart de modtages.

I tillæg hertil skal det påpeges, at overdragelsen af virksomheden ikke har noget af gøre med, at PFA Pension stopper udbetalingerne. Det understreges af, at virksomheden overdrages den 4. juni 2019, og at PFA Pension først stopper udbetalingerne ved brev af den 5. december 2019.

Overdragelsen af virksomheden sker altså næsten et halvt år før, at PFA Pension stopper udbetalingerne.

Derudover skal jeg påpege, at min klient alene overdrager virksomheden på grund af hendes helbred, som gjorde det umuligt for hende fortsat at fungerer som chef, hvilket også afspejles i virksomhedens resultat, som i 2017 var kr. -39.000,00, i 2018 kr. 13.000,00 og i 2019 kr. -92.000,00.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at min klient i øvrigt har haft en del sygdomsperioder i løbet af de seneste par år, hvorfor hun aktuelt drøfter mulighederne for at gå yderligere ned i tid med sin læge.

Min klient havde således ingen mulighed for at på rettet op på virksomhedens dårlige økonomi. Den er derfor overdraget til hendes ægtefælle, som nu forsøger at få virksomheden på rette kurs, mens min klient forsøger at opretholde et nogenlunde velfungerende arbejdsliv så lang tid som muligt, trods hun aktuelt kun arbejder 18 timer om ugen, og i øvrigt er i dialog omkring en yderligere nedgang i tid.

På grund af corona, min klients store fravær samt nedsatte effektivitet er det derfor ikke underligt, at min klient har været nødsaget til at gå ned i løn. Dette fordi hendes tidligere løn ikke afspejlede hendes reelle arbejdssevne, hvorfor min klient aktuelt også arbejder på, at finde en mere holdbar løsning i samråd med sin læge.

Jeg mener således ikke, at der kan være tvivl om, at det er dokumenteret, at min klients lønnedgang skyldes en forværring af den helbredsmæssige situation.

Endelig skal jeg påpege, at lønnedsættelsen først sker et halvt år efter, at PFA Pension meddeler, at de stopper udbetalingerne. Som det allerede er anført, meddeler PFA Pension, at de vil stoppe udbetalingerne ved brevet af den 5. december 2019, hvorefter lønnedsættelsen sker pr. 1. juni 2020. Heller ikke dette kan således antages at være begrundet i PFA Pension afslag.

Det fastholdes således, at min klients erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Selskabet har i brev af 20/11 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Klager oplyser, at hendes lønnedgang 1. juni 2020 skyldes en forværring af hendes helbredsmæssige situation. I sit indlæg skriver klager, at hun gennem en længere periode har haft øgede gener og deraf følgende problemer med at passe sit arbejde. Samtidig skriver klager, at hun forsøger at opretholde et nogenlunde velfungerende arbejdsliv så lang tid som muligt, trods hun aktuelt kun arbejder 18 timer ugentligt.

PFA har noteret, at det allerede af epikrise fra Ambulatorium for diabetes/hormon- og stofskiftesygdomme fra 16.6.2016 (bilag Z) fremgik, at klager var gået ned i tid i sit firma og arbejdede 18 timer ugentligt. Af opfølgningsskema fra 24. april 2019 fremgik det, at klager arbejdede 18 timer ugentligt dog med nogle sygeperioder. Af brev fra egen læge dateret 02.02.17 fremgik det, at virksomheden havde ansat en daglig leder for at imødekomme klagers begrænsninger, som havde betydning for den ledelsesmæssige funktion (bilag Æ). Dette støttes tillige af klagers brev til PFA den 10. marts 2020, hvoraf det fremgik, at klager allerede i 2016 var nødt til at forfremme en af sine medarbejdere til daglig leder.

Det må således lægges til grund, at klager fra 2016 til nu ikke har fungeret som daglig leder og at klagers arbejdstid gennem hele perioden har ligget på 18 timer ugentligt og fortsat gør det.

Derfor vurderer PFA, at klagers påstand om, at hendes lønnedgang skyldes en forværring af den helbredsmæssige situation ikke er dokumenteret.

Klagers oplysninger om virksomhedens resultater i 2017 og 2018 er PFA ikke enige i. Selskabet bemærker i den forbindelse, at klager i sit 3. indlæg skriver, at resultatet i 2018 var 13.000, hvilket undrer PFA, da klager i brev til selskabet af 10. marts 2020 erklærer sig enig i, at resultatet i virksomheden i 2018 var 49.644 kr. efter korrektion for afskrivning af goodwill og finansielle omkostninger (klagers bilag 4).

Klager skriver tillige i 3. indlæg til ankenævnet, at virksomhedens resultat i 2017 var -39.000 kr. Efter PFA's oplysninger fremgik det, at det regulerede resultat i virksomheden i 2017 var 8.431 kr. efter korrektion for afskrivning af goodwill (17.000 kr.) og finansielle omkostninger (25.396 kr.) (bilag Ø).

Tallene viser det modsatte af hvad klager påstår. Tallene viser, at klager havde formået at rette op på virksomhedens økonomi således, at klager foruden lønindkomst, pensionsbidrag og værdi af fri bil på samlet 281.437 kr. tillige havde en indtægt på 49.644 kr. fra sin virksomhed. Klagers samlede indkomst udgjorde derfor 331.081 kr. i 2018.

Klager oplyser, at hun måtte overdrage sit firma til sin ægtefælle alene på grund af, at hendes helbred gjorde det umuligt for hende at varetage jobbet som chef. Denne påstand vurderer PFA tillige ikke, at der er dokumentation for, idet hun allerede i 2016 overlod jobbet som daglig leder til en af sine ansatte og hun havde formået efter sin nedgang i arbejdstid i 2016 at forbedre regnskabet for virksomheden, således at hun i 2018 havde et overskud på knapt 50.000 kr. i virksomheden.

Det er ikke hensigten med forsikringen, at en forsikringstager selv kan fastsætte sine ansættelsesforhold (selvstændig/ej selvstændig), løn og pensionsbidrag således, at det passer med, at der potentielt kan ske udbetaling under forsikringen. Forsikrede har en pligt til at iagttage sin tabsbe-

grænsningspligt, og ikke blot indordne sig på en sådan måde, at hun kan få udbetaling under sin forsikring.

For det første fastholder PFA, at selskabet finder det for påfaldende, at klager overdrager virksomheden kort tid efter, at selskabet i marts 2019 er påbegyndt opfølgning på udbetaling ved indhentelse af klagers økonomiske oplysninger i form af virksomhedens regnskaber, kundens skatteoplysninger og lønsedler.

PFA finder det påfaldende, at klager ikke siden 31. december 2019 har oppebåret pensionsbidrag. Der ses ingen forklaring på, hvorfor hun ikke længere skulle være berettiget til pensionsbidrag.

PFA finder det endvidere påfaldende, at klager nedsætter sin løn den 1. juni 2020 med 1.000 kr. pr. md. så den fra dette tidspunkt lige netop udgør under halvdelen af 420.000 årligt.

Forsikrede har således accepteret en samlet årlig lønnedgang på ca. 72.000 årligt (pensionsbidrag og lønnedgang), men arbejder fortsat 18 timer ugentligt. PFA vurderer således, at det ikke er dokumenteret, at hendes lønnedgang skyldes en forværring af den helbredsmæssige situation.

Klager nævner fortsat corona som en del af forklaringen på lønnedgangen.

Endnu engang kan PFA oplyse, at det ikke har nogen betydning for klagers berettigelse til udbetaling ved nedsat erhvervsevne, at klagers arbejdsplads har været påvirket af corona, når forsikrede rent faktisk i en lang periode har bevist, at hun kan tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for andre tilsvarende personer.

Sagen handler om hvorvidt klager opfylder betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne efter den 1. januar 2020. Klager har vist, at hun er i stand til at tjene mere end halvdelen af hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder i en lang periode. PFA mener derfor ikke, at klager er berettiget til udbetaling fra den 1. januar 2020.

At klager har overdraget sin virksomhed til sin ægtefælle, sat sin løn ned og frasagt sig retten til pensionsbidrag, så hendes samlede indtægt lige akkurat udgør under halvdelen af det lønniveau, som PFA vurderer er et sammenligneligt niveau, ændrer ikke ved selskabets vurdering.

Konklusion

På baggrund af det anførte fastholder PFA, at klager ikke er berettiget til udbetaling af dækning ved nedsat erhvervsevne fra 1. januar 2020."

Klagerens advokat har i brev af 2/12 2020 til nævnet bl.a. bemærket:

"Først og fremmest kan jeg oplyse, at min klient ganske vidst har arbejdet 18 timer om ugen siden 2016, men at hun i 2019 havde 56 sygedage, og i 2020 indtil videre har haft 78 sygedage, svarende til ca. 1/3 af alle hendes arbejdsdage. Hun arbejder derfor reelt set langt mindre end 18 timer om ugen.

For så vidt angår virksomhedens resultat, så er der taget udgangspunkt i de resultater, som fremgår af årsregnskabet uden at være reguleret for goodwill og finansielle omkostninger.

Selvom der tages højde herfor, så er virksomheds resultat i 2017, 2018 og 2019 langt lavere end de foregående år. Det samme ses at være tilfældet for 2016, jf. vedlagte regnskaber.

Af årsrapporten for 2015, fremgår det således, at virksomheden i 2014 havde et resultat på kr. 201.408,00, et resultat på kr. 284.014,00, jf. vedlagte.

De øvrige bemærkninger i brevet af den 27. oktober 2020 fastholdes herefter, idet jeg slutteligt skal bemærke, at min klient for nylig er opstartet yderligere udredning af hendes smerter i skuldre og fingre, der er en følgesygdom til hendes addison. Der ses således at dokumentation for en forværring af hendes tilstand."

Selskabet har i brev af 22/12 2020 til nævnet bl.a. bemærket:

"Sagen handler om hvorvidt klager opfylder betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne efter den 1. januar 2020. Klager har vist, at hun er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder i en lang periode, hvor klager har arbejdet 18 timer ugentligt. Klager anfører, at en af årsagerne til, at hun var nødt til at gå ned i løn skyldes corona. Klager oplyser, at hun ultimo oktober 2020 fortsat arbejder 18 timer ugentligt og at hun forsøger at opretholde et nogenlunde velfungerende arbejdsliv så lang tid som muligt. PFA mener derfor ikke, at klager er berettiget til udbetaling fra den 1. januar 2020.

Klager oplyser i december 2020, at hun for nylig er opstartet yderligere udredning af hendes smerter i skuldre og fingre. Dette samt oplysningerne om sygedage ses udokumenteret og har under alle omstændigheder ikke betydning for klagers ret til udbetaling fra den 1. januar 2020.

Såfremt PFA får dokumentation for forværring, vil vi naturligvis vurdere sagen fra det tidspunkt der er sket forværring."

Klagerens advokat har i mail af 8/1 2021 til nævnet bl.a. bemærket:

"Min klient oplyser, at for så vidt angår problemer med fingre og skuldre, har hun fået svar på blodprøver, som viser, at der ikke er tale om leddegigt, men en bivirkning af hendes addison syge."

Selskabet har i brev af 15/1 2021 til nævnet bl.a. bemærket:

"Sagen handler om hvorvidt klager opfylder betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne efter den 1. januar 2020.

At klager nu har fået svar på blodprøver, der viser, at hun ikke har leddegigt ses udokumenteret, hvorfor det antages at være uden betydning for sagen og har under alle omstændigheder ikke betydning for klagers ret til udbetaling fra den 1. januar 2020."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af afgørelse af 24/11 2016 fra Rehabiliteringsteam, hvorved klageren bevilgedes fleksjob, fremgår bl.a.:

"I forhold til det helbredsmæssige har Rehabiliteringsteamet lagt vægt på, at ... er velundersøgt og velbehandlet med udredning via Diagnostisk Center, hvorfra der påvises Addison's sygdom og for lavt stofskifte. Der er lagt vægt på, at ... følges via Endokrinologisk ambulatorie med livslang behandling med hormonsubstitution. Stofskiftet anses at være velbehandlet.

Rehabiliteringsteamet har lagt vægt på, at ... fortsat er udfordret pga. dagligt ubehag, træthed og svimmelhed. Derudover er der lagt vægt på sygehusets vurdering af, at ... præstationsniveau passer til arbejde på halv tid. Vurderingen støttes af egen læge og sundhedskoordinatoren, som samtidig finder, at der er tale om en kronisk lidelse, som ikke bliver bedre, og hvor der må forventes skånebehov i form af nedsat tid, og så vidt undgå stressende episoder.

I forhold til det beskæftigelsesmæssige har Rehabiliteringsteamet lagt vægt på, at ... siden juni 2011 har fungeret som direktør i eget ... med delvis genoptagelse af arbejdet fra 09.02.2016 svarende til ca. 18 timer ugentligt. Der er lagt vægt på, at ... har ansat en medarbejder, der tager over på de opgaver, som hun ikke længere selv er i stand til at udføre. Endelig er der lagt vægt på, at skånehensynene er overholdt, og ... udelukkende tager sig af administrative og ledelsesmæssige opgaver uden korte deadlines.

Det er Rehabiliteringsteamets vurdering, at tilstanden fra lægelig side må betragtes som stationær med behandlingsmulighederne udtømte. Rehabiliteringsteamet kan ikke pege på yderligere relevante behandlingsmuligheder, som afgørende vil kunne bedre funktions- og arbejdssevnen. Arbejdssevnen anses efter teamets opfattelse af være væsentligt og varigt nedsat med udtalte skånehensyn."

Af brev af 11/7 2017 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Vi har nu behandlet (de nye) oplysninger og må desværre meddele dig, at du ikke kan få udbetaling ved tab af erhvervsevne.

...

Hvorfor får du afslag?

Vi har bedømt din erhvervsevne ud fra en samlet vurdering af din erhvervsevne og din indtjeningsevne inden for alle de erhverv, du er uddannet til at udføre og inden for alle de erhverv, som svarer til eller ligner dem, du tidligere og er ansat i.

Jeg kan oplyse, at vi ud fra de oplysninger vi har nu, har vurderet, at din generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere, på nuværende tidspunkt.

Vores vurdering bygger på oplysninger fra din kommune og fra din læge.

Vi har ved vurderingen af din helbredsmæssige erhvervsevne lagt vægt på, at du lider af MB Addison, som er en kronisk lidelse med svigt af binyrerne.

Vi har i samråd med vores lægekonsulent vurderet, at din helbredsmæssige erhverv er nedsat med mindst halvdelen. Du har nogle skånehensyn, hvor du skal undgå psykisk pres, du har behov for lange deadlines og overskuelige opgaver, samtidig skal du undgå stressudløsende opgaver.

Du blev den 24. november 2016 ansat i fleksjob med cirka 18 timer om ugen i din egen virksomhed. Vi har fået oplyst at du tjener 31.000 kr. pr. måned.

For at din erhvervsevne økonomisk set er nedsat i dækningsberettiget grad, skal din indtægt efter din sygemelding være nedsat til mindst halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignede uddannelse, anciennitet og alder tjener.

Vi har undersøgt, hvad en gennemsnits indtjening for en Mediegrafiker med ledelsesansvar. Ifølge Jobindex, er en gennemsnitslønnen for en grafiker 32.335 kr. pr. måned. Ifølge Lønstatistik.dk oplyses gennemsnitslønnen som et gennemsnit på 28.685 kr. Den maksimale løn vurderes her til 33.000 kr.

Da du fra den 24. november 2016 tjener omkring 31.000 kr./måned i fleksjob i form af løn, er din indtjening ikke nedsat med mindst halvdelen i forhold til en generel gennemsnitsindtjening. Du er derfor ikke berettiget til udbetaling efter den 1. januar 2017."

I brev af 10/10 2017 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Vi har vurderet, at din erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og en tredjedel. Du får derfor fuld invalidepension (udbetaling for tab af erhvervsevne) fra den 1. september 2017, hvor du ikke længere får fuld løn under sygdom. Din invalidepension er på 14.792 kr. om måneden.

...

Hvordan har vi vurderet din erhvervsevne?

Vi har vurderet din erhvervsevne inden for dit nuværende og alle andre erhverv. Samtidig har vi taget højde for din indtægt før og efter, at din erhvervsevne blev nedsat.

Vores vurdering bygger på dine oplysninger om, at du er gået ned i løn og ikke modtager udbetaling fra kommunen. Samtidig har vi set på din resultatopgørelse.

Vi har lagt vægt på, at du er gået ned i løn og nu får udbetalt 15.000 kr. pr. måned. Samtidig er dit resultat fra 1. januar 2017 til nu er negativt. I samme periode sidste år, var dit resultat på 73.527 kr."

Selskabet har i brev af 5/12 2019 til klageren bl.a. anført:

"Hvordan har vi vurderet din generelle erhvervsevne?

...

Den 19. marts 2019 ved opfølgning bad vi dig dokumentere din indtjening samt sende os skatteoplysninger for 2018. Vi har derefter modtaget opfølgningsskema 30. april 2019 samt lønsedler for perioden 1/12-2018 til 31/3-2019 samt skatteoplysninger. Efterfølgende har vi modtaget journal fra Hjerte Medicinsk Endokrinologisk Ambulatorium samt speciallægeerklæring fra speciallæge ... speciallæge i intern medicin og endokrinologi. Vi har tillige modtaget dokumentation for, at du ikke fra 4. juni 2019 er ejer af virksomheden ... og vi har den 28. juni 2019 modtaget årsregnskab for 2018 for [virksomhed].

Vi har ud fra de lægelige oplysninger i sagen vurderet, at din helbreds-mæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Vi kan nu konstatere ved gennemgang af sagens oplysninger, at det fremgår af din lønseddel allerede for 2017, at din månedsløn udover 15.000 kr. burde være tillagt 3.333 kr. for værdi af fri bil. Derfor udgjorde din samlede indtægt fra den 1. september 2017 mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for raske personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder og du var på daværende tidspunkt ikke berettiget til udbetaling.

Vi har i den forbindelse endnu engang foretaget en vurdering af hvad en sædvanlig løn for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder svarer til. Vi har foretaget en sammenligning af en gennemsnitlig løn som faguddannet grafiker baseret på oplysninger fra Krifa, fra Grakom og fra Lønstatistik.dk og på den baggrund vurderer vi, at en løn på ca. 33.000 kr. til 35.000 kr. (ca. 420.000 kr. årligt) udgør en sædvanlig løn for en rask person med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Vi har dog besluttet, at vi ikke vil kræve penge tilbage for perioden 1. september 2017 til 31. december 2017.

Vi kan konstatere, at din samlede indkomst i 2018 svarede til 331.081 kr. Det er beregnet ud fra reguleret resultat fra virksomheden ... i 2018 på 49.644 kr. samt arbejdsindkomst på 281.437 kr. Denne samlede indkomst svarer til langt mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for raske personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Du har derfor ikke været berettiget til udbetaling af dækning ved tab af erhvervsevne og præmie-fritagelse i hele 2018 og vi vil kræve pengene tilbage. Derfor sender vi dig snarest et brev med en oversigt over, hvor meget du skal betale tilbage til os.

For en vurdering af, om din indtjening for 2019 har været nedsat i dækningsberettigende grad, vil vi bede dig om at indsende halvårsregnskab for 2019 svarende til første halvår 2019 for virksomheden ... Vi vil også bede dig om at fremsende kopi af lønsedler fra 1. juli 2019."

Nævnet har fået forelagt lønsedler og lønstatistik fremlagt af klageren og selskabet. Af Grakoms statistik fra 2019 fremgår bl.a.:

"LØNSTATISTIK FOR GRAFISKE ARBEJDERE 1. OKTOBER 2019

Metode:

De angivne lønninger er de faste aftalte ugelønninger ved kvartalets udløb inkl. faste personlige tillæg og faste arbejds- og funktionstillæg, men ekskl. holddrifts- og forlægningstillæg, overarbejdstillæg, arbejdsmarkedspension og feriegodtgørelse samt beløb, der ikke indgår fast i ugelønnen.

Medarbejdere under 18 år indgår ikke i statistikken, og deltidsansattes løn er omregnet til fuldtidsløn. Ugelønsstatistikken er udarbejdet på grundlag af indberetninger fra medlemmer af Grakom Arbejdsgivere, som indsendes efter udgangen af hvert kvartal."

Nævnets sekretariat har ved mail af 22/2 2021 bedt klageren fremlægge lønsedler for september-december 2020, fremlægge ansættelseskontrakt og oplyse nærmere om sin uddannelses-

Ankenævnet for Forsikring

18.

95312

mæssige baggrund. Nævnet har modtaget materialet fra klageren den 8/3 2021, herunder ansættelsesaftale af 12/6 2019 og tillæg til ansættelsesaftale af 25/5 2020.

Selskabet har i brev af 23/3 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Klager har fremlagt ansættelsesaftale gældende fra 14. juni 2019, tillæg til ansættelsesaftale gældende fra 1. juni 2020 samt lønsedler fra september 2020 til januar 2021.

Af ansættelseskontrakten underskrevet den 12. juni 2019 fremgår det, at klagers månedsløn fra den 14. juni 2019 er 15.000 kr. ved 18 timer pr. uge. Ansættelsesaftalen indeholder ikke oplysninger om andre gagerelaterede goder som værdi af fri bil samt arbejdsgiverbidrag til pension, men af klagers lønsedler (bilag U) for perioden fra juli til december 2019 fremgår det, at klager udover de 15.000 kr. månedligt i løn har fået 3.333 kr. månedligt i værdi af fri bil samt i december 2019 60.760 kr. i arbejdsgiverbetalt bidrag til pension.

Af tillæg til ansættelseskontrakten 1. juni 2020 om nedgang i løn grundet COVID 19, fremgår det, at klager går ned i løn til 14.000 kr. ved 18 timer pr. uge på grund af nedgang i arbejdsopgaver grundet Covid 19. Af lønsedler fra 1. juni 2020 ses tillige fortsat 3.333 kr. for værdi af fri bil.

Klager har hele tiden arbejdet 18 timer ugentligt i virksomheden, hvor hun fortsat dags dato fremstår som eneste direktionsmedlem. Hun har overdraget ejerskabet af til sin ægtefælle i juni 2019. Klager har sat sin løn ned og frasagt sig retten til pensionsbidrag, så hendes samlede indtægt netop udgør under halvdelen af det lønniveau, som PFA vurderer er et sammenligneligt niveau.

Klager arbejder fortsat i samme omfang som hun har gjort siden medio 2016. PFA vurderer, at klager fra den 1. januar 2020 ikke er berettiget til udbetaling af forsikringsydelse, da klager har vist både i 2018 og i 2019, at hun er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse anciennitet og alder. Klager har ikke dokumenteret, at frafald af pensionsbidrag fra 1. januar 2020 samt nedsættelse af hendes løn 1. juni 2020 skyldes helbredsmæssige årsager.

Eneste dokumenterede forklaring er, at lønnedgangen 1. juni 2020 skyldes nedgang i arbejdsopgaver på grund af Covid 19.

PFA henviser i det hele til selskabets tidligere indlæg."

Klagerens advokat har i mail af 25/3 2021 til nævnet bl.a. bemærket:

"Vi skal igen understrege, at det er klagers ægtefælle, som ejer virksomheden, og at hun er ansat på almindelige vilkår."

Forsikringsbetingelser pr. 1/10 2010 "Letsikring ved sygdom" indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"Grundlag for udbetaling

Generel erhvervsevnenedsættelse

§ 8. Begrebet generel erhvervsevne er grundlaget for vurderingen af, om forsikrede er berettiget til forsikringsydelse ved nedsættelse af erhvervsevnen.

Stk. 2. Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Stk. 3. Retten til forsikringsydelse indtræder, når forsikredes generelle erhvervsevne alene af helbreds-mæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til højst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen må derudover ikke overstige halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Stk. 4. PFA Pension vurderer, hvor meget den generelle erhvervsevne er nedsat. Vurderingen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbreds-tilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Vurderingen er uafhængig af tilkendelse af offentlig førtidspension og andre offentlige ydelser. Ved bedømmelsen af nedsættelsen af erhvervsevnen er det uden betydning, om forsikrede på grund af situationen på arbejdsmarkedet ikke er, eller efter revalidering ikke vil være, i stand til at få arbejde.

Stk. 5. Retten til forsikringsydelse indtræder, når forsikredes generelle erhvervsevne i forsikrings-tiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den gene-relle erhvervsevne, og forsikredes indtægt er tilstrækkelig lav, jf. stk. 3.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til udbetaling af forsikringsydelse under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtje-ning (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. For udbetaling i forbindelse med revalidering gælder dog særlige regler.

Midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse

§ 9. Denne gruppeforsikring omfatter midlertidig dækning ved fagrelateret erhvervsevnenedsæt-telse.

Stk. 2. Ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse forstås forsikredes erhvervsevne inden for for-sikredes fagområder, såvel nuværende som tidligere. Det er således ikke forsikredes nuværende konkrete arbejdsfunktion, men hele det eller de fagområder, som forsikrede har eller har haft be-skæftigelse eller uddannelse inden for, som PFA Pension vurderer erhvervsevnenedsættelsen ud fra.

Stk. 3. Retten til forsikringsydelse indtræder, når forsikredes fagrelaterede erhvervsevne i forsik-ringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til halvdelen eller derunder af den fulde fagrelaterede erhvervsevne. Forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen skal til-svarende være nedsat til mindst halvdelen af indtægten før erhvervsevnenedsættelsen.

Stk. 4. Udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse finder sted fra den dag, den fagrela-terede erhvervsevnenedsættelse har været uafbrudt i tre måneder, og forsikredes indtægt er ned-sat med halvdelen. Hvis betingelserne for midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevne-nedsættelse er opfyldt, udbetales der udelukkende denne forsikringsydelse.

Stk. 5. Der kan maksimalt ske udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse i en periode på op til seks måneder. Herefter kan der alene ske udbetaling efter bestemmelsen om udbetaling ved revalidering, hvis den forsikrede af PFA Pension anses for egnet til revalidering, eller efter be-stemmelsen om udbetaling ved nedsættelse af den generelle erhvervsevne, hvis forsikredes gene-relle erhvervsevne er nedsat.

Stk. 6. Efter ophør af udbetalingsperioden efter stk. 5, 1. pkt., kan der ske fornyet udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse, dog ikke for det samme sygdomsforløb eller et sygdomsforløb, som direkte eller indirekte har sammenhæng med det sygdomsforløb, der tidligere er sket udbetaling på baggrund af."

Nævnet udtaler:

Klageren er født i 1960'erne og blev erhvervsfagligt udlært som grafiker, da hun var ca. 20 år. Hun har i en lang årrække været grafisk leder og direktør af egen grafisk virksomhed. Den 4/6 2019 overdrog hun virksomheden til sin ægtefælle og har siden været ansat i virksomheden.

Klageren fik i 2013 stillet diagnosen addison, som er en kronisk tilstand med svigt af binyrer. Tilstanden medfører blandt andet ubehag, uro, træthed og svimmelhed, og klageren har skånebehov i form af blandt andet nedsat tid og at undgå stressende episoder. Hun blev sygemeldt den 19/1 2016 og delvist sygemeldt fra den 9/2 2016, hvorfra hun arbejdede 18 timer om ugen, hvilket siden har været hendes ugentlige arbejdstid – dog med sygeperioder. Selskabet har ydet dækning for tab af generel erhvervsevne i perioden fra den 1/9 2017 til den 31/12 2019. Selskabet har dog efterfølgende anført, at klagerens løn (eksklusiv overskud fra selvstændig virksomhed) i hele perioden har udgjort mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder, men er frafaldet at kræve tilbagebetaling af visse af ydelserne.

Selskabet har afvist at yde dækning fra den 1/1 2020 med henvisning til, at klageren ikke har dokumenteret, at hendes indtægt fra den 1/1 2020 er nedsat med mindst halvdelen af, hvad der er sædvanligt for personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Selskabet har anført, at det har foretaget en bred vurdering af lønniveauet ved at betragte forskellige lønstatistikker under hensyntagen til klagerens uddannelse, anciennitet og alder.

Selskabet har anført, at det sammenlignelige lønniveau for andre tilsvarende og raske personer må fastsættes til højst 420.000 kr. om året. Der bør særligt lægges vægt på statistikken fra Grakom, som er udarbejdet på grundlag af indberetninger fra medlemsvirksomheder i Grakom, og som viser lønninger inden for klagerens uddannelsesområde. Af ugelønsstatistik fra Grakom for 2019 for faglærte grafiske arbejdere ses en gennemsnitlig ugeløn på 7.479 kr., svarende til en månedsløn på 32.384 kr. Ved søgning på krifa.dk findes en gennemsnitsløn på 36.862 kr. for en grafiker med erhvervsfaglig uddannelse og mere end 25 års erfaring. Ved opslag på lønstatistik.dk findes en gennemsnitlig grafikerløn på 29.671 kr.

Selskabet har videre anført, at klagerens lønindtægt fra den 1/9 2017 til den 31/12 2019 har udgjort 18.333 kr. om måneden inklusiv fri bil, og at der hertil er kommet et årligt pensionsbidrag på ca. 55.000-60.000 kr.

Klageren har oplyst, at hun pr. 1/1 2020 ikke længere modtager pension, og at hun pr. 1/6 2020 er gået 1.000 kr. ned i løn, fordi hun har haft svært ved at passe sit arbejde, og fordi arbejdspladsen har været påvirket af corona. Selskabet har anført, at klagerens lønnedgang er påfaldende, og at det ikke er dokumenteret, at lønnedgangen skyldes helbredsmæssige omstændigheder – klageren har en tabsbegrænsningspligt og kan ikke blot indordne sig på en sådan måde, at hun kan få udbetaling under sin forsikring. Der må lægges vægt på, at klageren i flere år har været i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder ved samme arbejdstid på 18 timer om ugen i samme virksomhed.

Klageren har anført, at hun oplever forværring af sin sygdom, og at hun i 2019 har været sygemeldt 56 dage og i 2020 har været sygemeldt ca. 1/3 af alle arbejdsdage. Hendes lønnedgang må ses i forhold til hendes nedsatte, reelle arbejdsevne. Hun har videre anført, at det lønniveau, hun skal sammenholdes med, bør sættes til 540.000 kr. – eller i hvert fald mere end 420.000 kr. Hun henviser til en lønstatistik fra krifa.dk, hvoraf det fremgår, at gennemsnitslønnen for en grafiker med mellemlang videregående uddannelse, 33 års anciennitet og 20 års

ledelseserfaring udgør 47.262 kr. om måneden. Hun henviser også til, at det fremgår af UddannelsesGuiden ug.dk, at man allerede som nyuddannet grafiker tjener 26.000-32.000 kr. om måneden. Klageren har anført, at uanset om lønniveauet fastsættes til 420.000 kr. eller 540.000 kr., så udgør hendes løn i 2020 under halvdelen heraf.

Af forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 3, fremgår det, at "Retten til forsikringsydelse indtræder, når forsikredes generelle erhvervsevne alene af helbredsmæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til højst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen må derudover ikke overstige halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Nævnet bemærker indledningsvist, at selskabet ikke ses at have bestridt, at klagerens generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen. At klageren opfylder denne dækningsbetingelse, har selskabet vedvarende anerkendt over for klageren siden brev af 11/7 2017 og – før sagens indbringelse for nævnet – senest ved brev af 5/12 2019. Af brev af 5/12 2019 fremgår det, at selskabet har vurderet klagerens helbredsforhold blandt andet på grundlag af journal fra hjertemedicinsk endokrinologisk ambulatorium og en speciallægeerklæring. Selskabet har ikke fremlagt disse lægeoplysninger i sagen.

Nævnet lægger derfor til grund, at klagerens generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen, og at hun således ikke vil være i stand til på det generelle arbejdsmarked at arbejde mere end halvdelen af almindelig fuldtidsbeskæftigelse, jf. forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 2.

Spørgsmålet er herefter, om klageren pr. 1/1 2020 også opfylder dækningsbetingelsen i § 8, stk. 3, 2. punktum: "Forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen må derudover ikke overstige halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Ankenævnet for Forsikring

23.

95312

Nævnet finder, at det må lægges til grund, at klagerens løn pr. 1/1 2020 kan opgøres til 18.333 kr. om måneden inklusiv fri bil, og at hun ikke oppebærer pensionsbidrag fra arbejdsgiveren. Klageren er pr. 1/1 2020 ikke medejer af den virksomhed, hun arbejder i.

Nævnet finder efter en samlet vurdering, at det ikke er behørigt dokumenteret, at klagerens indtægtsnedgang fra 2017 og frem i det hele kan henføres til erhvervsevnenedsættelsen. Nævnet har lagt vægt på, at der efter selskabets afgang i juli 2017 flere gange i forbindelse med kontakt til selskabet er sket markante og påfaldende nedjusteringer af klagerens indtægt, at klageren herunder har givet afkald på pensionsbidrag, og at klageren har overdraget sin virksomhed til sin ægtefælle.

Nævnet finder på denne baggrund, og når henses til lønstatistikker for sammenlignelige erhvervsaktive og det oplyste om klagerens uddannelse, anciennitet og alder, at klageren ikke har godtgjort, at hendes indtægt fra den 1/1 2020 som følge af erhvervsevnenedsættelsen er nedsat med mindst halvdelen.

Det som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Da selskabet efter klagens indbringelse for nævnet ved at frafalde sit tilbagesøgningskrav delvist har imødekommet klagerens krav, tilbagebetales klagegebyret.

Ankenævnet *for* Forsikring

24.

95312

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings', is written on a light blue rectangular background.

Peter Thønnings